

Pogranicze polsko-niemieckie w liczbach w 2016 r.

Polish-German borderland in figures 2016

Pogranicze polsko-niemieckie w liczbach w 2016 r.

Polish-German borderland in figures 2016

Opracowanie merytoryczne
Content-related works
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
Statistical Office in Zielona Góra

Zespół autorski
Editorial team
Iwona Goździcka, Dorota Szaban

Kierujący
Supervisor
Roman Fedak

Tłumaczenie
Translation
Iwona Goździcka, Dorota Szaban

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics
Edyta Leśniarek

Recenzent
Reviewer
Robert Wróbel

ISSN 2450-9558

Publikacja dostępna na stronie
Publications available on website
www.zielonagora.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Ważniejsze skróty	3
Ludność.....	4
Prognoza ludności.....	10
Małżeństwa.....	11
Edukacja.....	12
Transport	13
Rynek pracy	14
Produkt krajowy brutto.....	24

Major abbreviations	3
Population.....	4
Population projection.....	10
Marriages.....	11
Education	12
Transport	13
Labour market	14
Gross domestic product.....	24

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

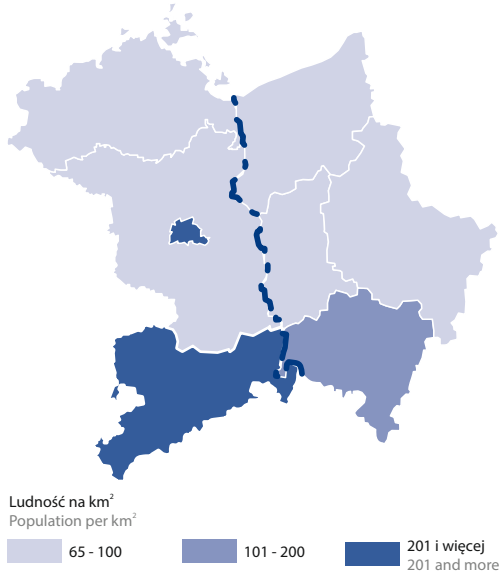
Skrót Abbreviaton	Znaczenie Meaning
tys. -	tysiące
thous.	thousand
mln -	miliony
	million
km -	kilometry
	kilometre

Skrót Abbreviaton	Znaczenie Meaning
km ² -	kilometry kwadratowe
	square kilometre
UE -	Unia Europejska
EU	European Union
PKB -	produkt krajowy brutto
GDP	gross domestic product

W publikacji, ze względu na jej charakter, pominięto wyjaśnienia szczegółowe, uwagi metodyczne i notki dotyczące metodyki, źródeł informacji itp., zamieszczone w innych publikacjach Urzędu Statystycznego. W opracowaniu zaprezentowano wybrane informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej sąsiadujących ze sobą regionów przygranicznych: Polski – województwa: dolnośląskie, lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie; Niemiec – landy: Berlin, Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie, Saksonia. Dane zamieszczone w opracowaniu podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju. Głównym źródłem danych dla regionów Unii Europejskiej oraz krajów członkowskich była baza danych EUROSTAT-u.

In this publication, due to its nature, detailed explanations, methodological comments and notes referring to the methodology, information sources etc. have been omitted as they have already been placed in other publications of the Statistical Office. This study presents selected information concerning the socio-economic situation of the following neighbouring border regions: Poland – voivodships: Dolnośląskie, Lubuskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie; German – federal states: Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen. Data in the publication are presented according to administrative division of the country in a given period. The main data source for the European Union regions and member countries is the EUROSTAT database.

Ludność na 1 km² w 2016 r. (Stan w dniu 1 I)
Population per 1 km² in 2016 (As of 1 I)

Ludność w 2016 r. (Stan w dniu 1 I)
Population in 2016 (As of 1 I)

Polska Poland	Ogółem Total
Dolnośląskie	2 864 624
Lubuskie	1 005 159
Wielkopolskie	3 450 966
Zachodniopomorskie	1 684 025

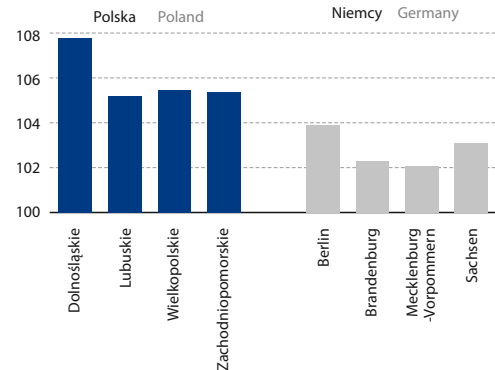
Niemcy Germany	Ogółem Total
Berlin	3 520 031
Brandenburg	2 484 826
Mecklenburg-Vorpommern	1 612 362
Sachsen	4 084 851

Pogranicze polsko-niemieckie w 2016 r. zamieszkiwało ponad 20,7 mln osób, w tym 56,5% to mieszkańcy niemieckiej części tego obszaru.

Największy odsetek zamieszkujących obszar transgraniczny charakteryzuje Saksonię - 19,7% (ponad 4 mln osób).

W zachodniej części Polski największy odsetek osób zamieszkuje województwo wielkopolskie - 16,7% (prawie 3,5 mln osób).

Współczynnik feminizacji w 2016 r.
Feminization rate in 2016

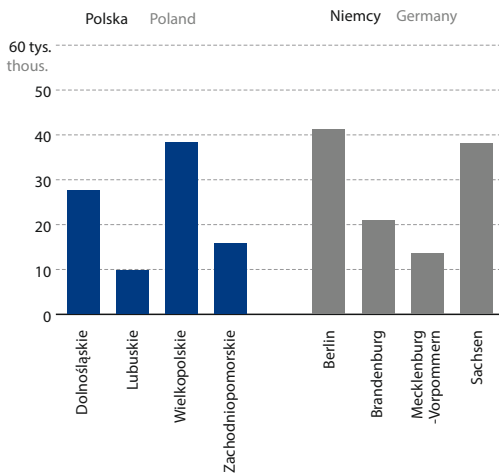

In 2016 the Polish-German borderland was inhabited by over 20.7 million people, of which 56,5% are residents of the German part of this area.

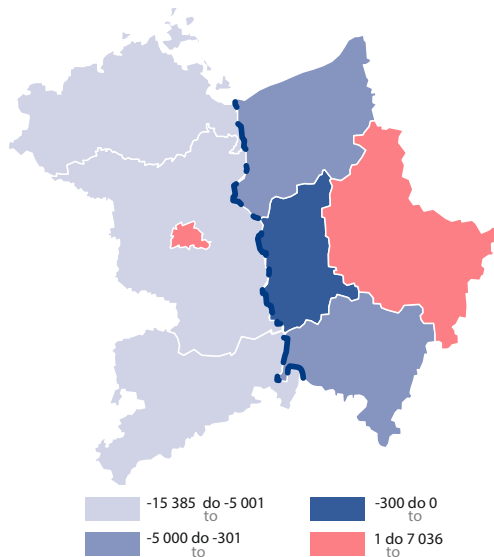
The most populated German land in the analyzed area is Saxony, with over 4 million inhabitants.

In the western voivodships in Poland, the most populous is the Greater Poland, which is inhabited by almost 3.5 million people.

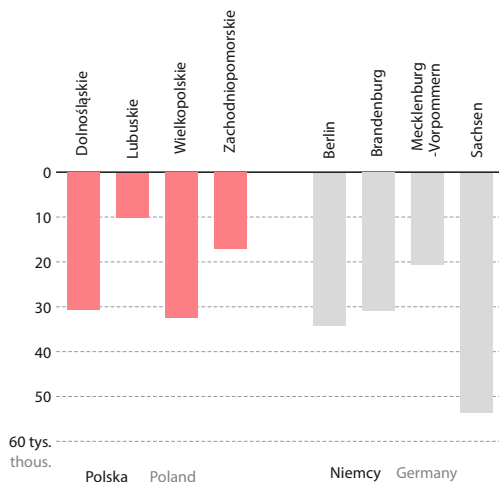
Urodzenia żywe w 2016 r.
Live births in 2016

Przyrost naturalny w 2016 r.
Natural increase in 2016

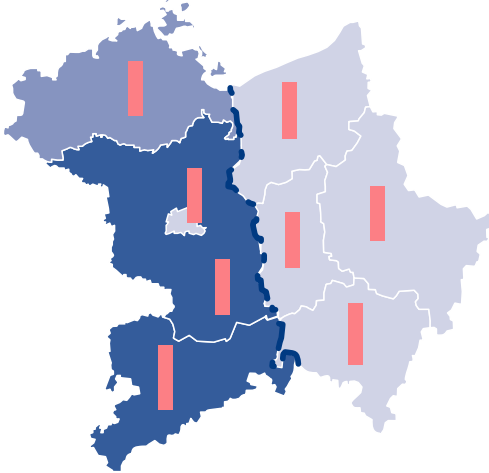
Zgony w 2016 r.
Deaths in 2016

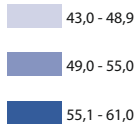
Przyrost naturalny w danym czasie jest różnicą między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze. Rok 2016 jest piątym z kolei, gdy spada ogólna liczba ludności. W 2016 r. na pograniczu polsko-niemieckim odnotowano o 9621 urodzeń żywych więcej niż w 2014 r. Zdecydowanie więcej urodzeń żywych odnotowano po niemieckiej stronie granicy (7930), po polskiej (1691).

The natural increase means the difference between the number of births and the number of deaths in indicated area. From 2011 the total population number has been decreasing. In 2016, there were 9621 live births more than in 2014 on the Polish-German borderland. Definitely bigger number of live births was indicated on the German side of the border (7930), on the Polish (1691).

Współczynnik obciążenia demograficznego w 2016 r.
Age dependency ratio in 2016

Współczynnik obciążenia demograficznego
Age dependency ratio

Miara podwójnego starzenia w %
Double – ageing in %

Trwający proces starzenia się ludności przejawia się szczególnie we wskaźnikach obrazujących współczynnik obciążenia osobami w wieku nieprodukcyjnym, wzrostem mediany wieku i wartości wskaźnika podwójnego starzenia. Na pograniczu polsko-niemieckim, we wschodnich landach Niemieckich (poza Berlinem) można dostrzec wyraźną przewagę niekorzystnych procesów demograficznych związanych ze starzeniem się – zarówno wyższą medianę wieku ludności jak i wyższe wartości wskaźnika obciążenia demograficznego. Miara podwójnego starzenia, czyli udział osób najstarszych (85 lat i więcej w populacji) po obydwu stronach granicy polsko-niemieckiej kształtuje się na zbliżonym poziomie.

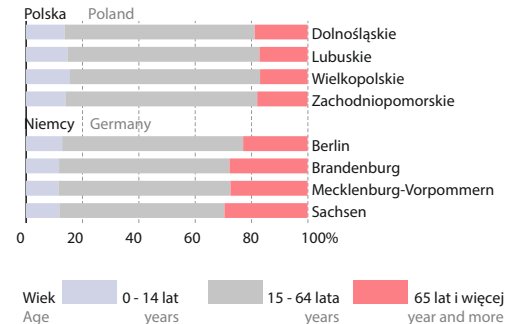
The progressive character of ageing processes of the population is particularly visible with indicators showing the increase of non-working people age, the increase of the median age and the value of the double ageing index. On the Polish-German border, in the eastern German lands (except Berlin) one can see a clear advantage of unfavorable demographic processes related to ageing – both: higher median age of the population, higher values of the age dependency index. The double ageing index, defined as the share of the oldest people (85 years and more) on both sides of the Polish-German border is indicated at a similar level.

Mediana wieku w 2016 r.
Median age in 2016

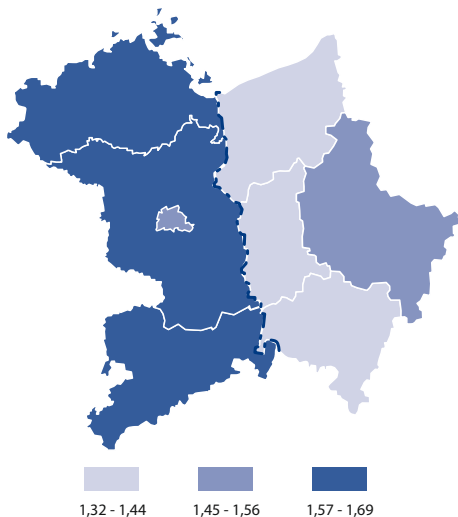
Polska / Poland	Ogółem / Total
Dolnośląskie	40,8
Lubuskie	39,6
Wielkopolskie	38,7
Zachodniopomorskie	40,6

Niemcy / Germany	Ogółem / Total
Berlin	42,2
Brandenburg	49,6
Mecklenburg-Vorpommern	49,4
Sachsen	48,5

Struktura ludności według biologicznych grup wieku w 2016 r. (Stan w dniu 1 I)
Population structure by biological age groups in 2016 (As of 1 I)

Współczynnik dzietności w 2016 r.
Fertility rate in 2016

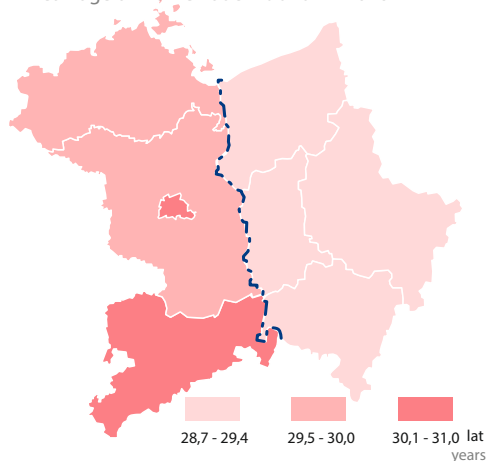
Zapoczątkowane w latach 90. ubiegłego wieku przemiany demograficzne spowodowały przede wszystkim przesunięcie najwyższej płodności na okres 25-34 lata. W konsekwencji nastąpiło podwyższenie (w szczególności w minionych 10 latach) mediany wieku kobiet rodzących pierwsze dziecko. Na pograniczu polsko-niemieckim mediana jest zróżnicowana – wyższe wartości osiąga po niemieckiej stronie granicy. Najwyższe wartości mediana wieku urodzenia pierwszego dziecka osiągnęła w 2016 r. w Berlinie i Saksonii – powyżej 30 roku życia. Najniższe wartości mediany charakteryzują województwa zachodniej Polski – mediana nie przekroczyła 29,4 lat.

Starting from the 1990s, demographic changes have been causing the shift of the highest fertility to 25-34 years. The same time the median age of women giving birth to the first child has increased (for the last 10 years especially). On the Polish-German border, this median is diverted - higher values are recorded in the German side of the borderland. The highest median of the birth age of the first child in 2016 was in Berlin and Saxony - over 30. The lowest median are characteristic for western voivodships of Poland - the median did not exceed 29.4.

Ważnym wskaźnikiem demograficznym jest współczynnik dzietności, który w niektórych państwach Unii Europejskiej jest bardzo niski. By zapewnić ciągłość pokoleń przeciętna kobieta powinna urodzić więcej niż jedno dziecko - współczynnik dzietności powinien kształtować się na poziomie 2,1. Wówczas mamy gwarancję, że liczba ludności w danym kraju nie zmniejsza się. W Polsce wskaźnik ten jest niski, bo wynosi 1,3 urodzeń na kobietę. Wartość współczynnika dzietności na pograniczu polsko-niemieckim jest zróżnicowany. Wyższe wartości uzyskuje w niemieckich landach, niż w województwach zachodniej Polski. Najwyższe wartości współczynnika charakteryzują Meklemburgię – Pomorze Przednie, Brandenburgię i Saksonię. Najwyższą wartość współczynnika po polskiej stronie granicy odnotowano w Wielkopolsce.

An important demographic indicator is the fertility rate, which in some EU countries is getting very low. To ensure the continuity of generations, the average woman should give birth to more than one child - the fertility rate should be measured at the level of 2.1. Then we have a guarantee that the number of population would not decrease. In Poland generally, this rate is low - 1.3. The value of the fertility rate on the Polish-German border is varied. Higher values are measured in the German eastern Lands, than in the western Polish voivodships. The highest values of the fertility rate are characteristic of Mecklenburg-Vorpommern, Brandenburg and Saxony. The highest value of the rate on the Polish side of the borderland was recorded in Wielkopolskie Voivodship.

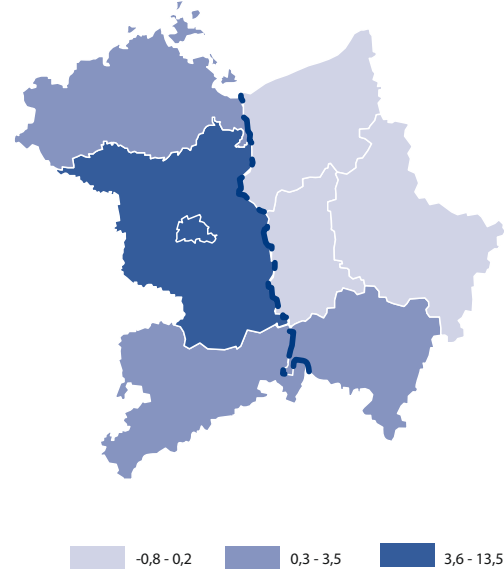
Wiek urodzenia pierwszego dziecka w 2016 r.
Mean age of women at childbirth in 2016

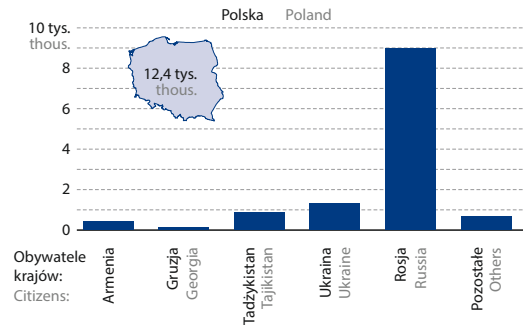
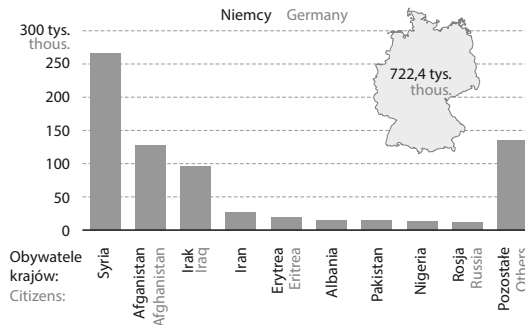
Migracje są, obok ruchu naturalnego, drugim czynnikiem wywołującym istotne zmiany w poziomie zaludnienia, przestrzennym rozmieszczeniu i w różnorodnych strukturach ludności. Jedną z ich charakterystycznych cech jest bezpośredniość i szybkość oddziaływania na dynamikę przemian liczebnych, gęstości zaludnienia i układy strukturalne ludności na określonym terytorium. Na pograniczu polsko-niemieckim dodatnie saldo migracji charakteryzuje w największym stopniu Berlin i Brandenburgię. Najgorszą sytuację ze względu na wielkość salda migracji odnotowano w 2016 r. w trzech województwach zachodniej Polski: zachodnio-pomorskim, lubuskim i w Wielkopolsce.

Net migration is one of the factors causing significant changes in the population state, its structure and spatial distribution. One of characteristic features of migration processes is the immediacy and speed of influence on the changes of population density and structural systems. On the Polish-German borderland, the positive migration ratio is characterized mostly in Berlin and Brandenburg. The worst situation due to the size of the migration ratio was recorded in 2016 in three voivodships of western Poland: Zachodnio-pomorskie, Lubuskie and Wielkopolskie.

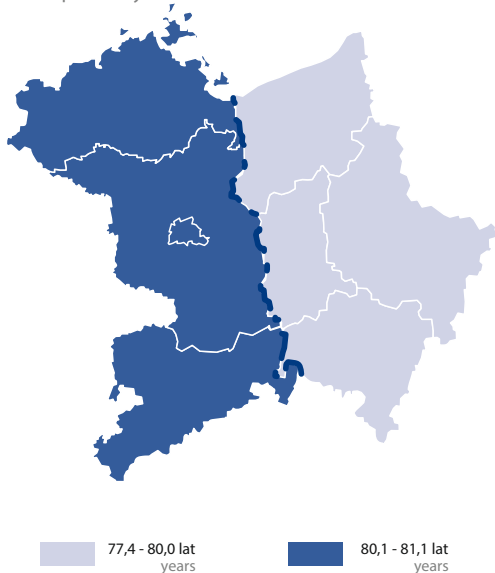
Saldo migracji na 1000 ludności w 2016 r.
Net migration per 1000 population in 2016

Wnioski o objęcie ochroną międzynarodową w Polsce i Niemczech w 2016 r.
Applications for international protection in Poland and Germany in 2016

Przeciętne dalsze trwanie życia w 2016 r.
Life expectancy in 2016

The average life expectancy expresses the average number of years a person has to survive, assuming that mortality conditions will be maintained by sufficiently long time. The value of life expectancy is being extended. It is worth emphasizing that the expected further life expectancy in a group of women takes on a higher values than in the group of men. There are many factors to explain this phenomenon, and worth pointing out are the benefits resulting from the development of new medical technologies, modern diagnostic methods and improving the health condition carried out by a pro-health lifestyle. On the Polish-German borderland there is a large disproportion between the expected life expectancy on the Polish and German side. It is predicted that the inhabitants of the eastern German lands will live on average a few years longer than the inhabitants of western Poland voivodships.

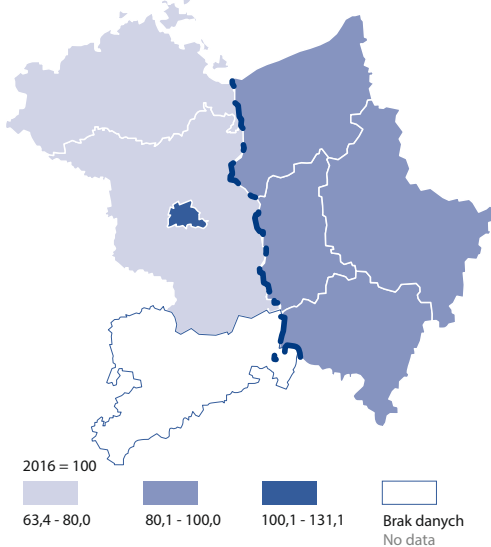
Parametr określający przeciętne dalsze trwanie życia osoby w wieku x lat w literaturze wyraża średnią liczbę lat jaką ma do przeżycia – przy danych warunkach umieralności populacji – osoba w wieku x ukończonych lat, przy założeniu, że warunki te będą utrzymywały się przez dostatecznie długi czas. Wartość oczekiwanej długości życia wydłuża się. Warto podkreślić generalną zależność, zgodnie z którą oczekiwana dalsza długość trwania życia w grupie kobiet przyjmuje większą wartość niż w grupie mężczyzn. Istnieje wiele czynników mogących wyjaśniać to zjawisko, a wśród nich warto wskazać korzyści wynikające z rozwoju nowych technologii medycznych i nowoczesnych metod diagnostycznych oraz poprawę kondycji zdrowotnej realizowaną przez prozdrowotny styl życia. Na pograniczu polsko-niemieckim występuje duża dysproporcja pomiędzy oczekiwaną długością życia po polskiej i niemieckiej stronie. Przewiduje się, że mieszkańcy wschodnich niemieckich landów będą żyli średnio o kilka lat dłużej niż mieszkańcy zachodniej Polski.

Przeciętne dalsze trwanie życia według płci w 2016 r.
Life expectancy by sex in 2016

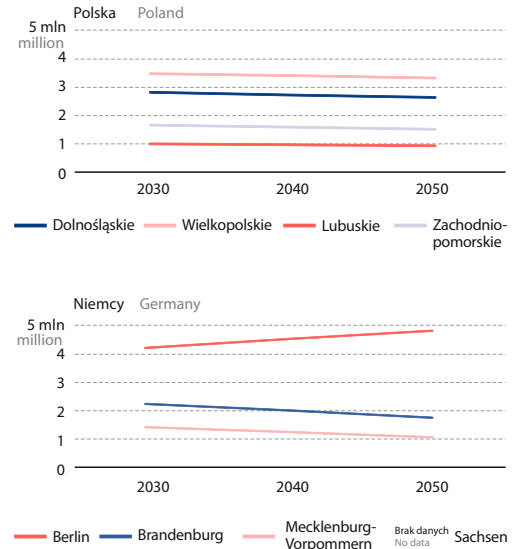
		Kobiety	Females	Mężczyźni	Males
		w latach	in ages	w latach	in ages
Polska	Poland				
	Dolnośląskie		81,7		73,5
	Lubuskie		81,8		72,9
	Wielkopolskie		81,7		74,1
	Zachodniopomorskie		82,0		73,4
Niemcy	Germany				
	Berlin		83,4		78,3
	Brandenburg		83,4		77,9
	Mecklenburg-Vorpommern		83,4		77,0
	Sachsen		84,2		78,1

Dla określania kierunku przeobrażeń społeczno-ekonomicznych istotne znaczenie ma przewidywanie kształtowania się w przyszłości zjawisk i procesów demograficznych, ich kierunków oraz tempa rozwoju. Prognozy ludności zawierają przewidywania dotyczące stanu i struktury ludności według podstawowych cech demograficznych i społeczno-ekonomicznych, przyszłego poziomu płodności i umieralności, rozmiarów procesów wędrownych, liczby i struktury gospodarstw domowych i rodzin. Na podstawie dostępnych prognoz ludności na pograniczu polsko-niemieckim można wnioskować, że najkorzystniejsze zmiany dotyczyć będą obszaru Berlina. Największe ubytki ludności zanotują Meklemburgia – Pomorze Przednie oraz Brandenburgia. Województwa zachodniej Polski odczuwać będą spadek liczby ludności, ale procesy te będą zachodziły w tempie wolniejszym niż po zachodniej części granicy.

Ludność w 2050 r. (prognoza)
Population in 2050 (projection)

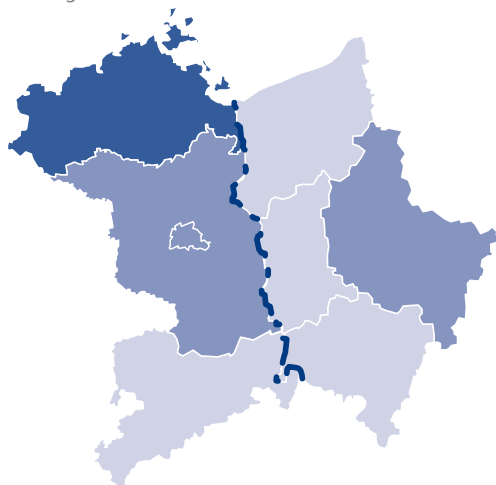

Prognoza ludności
Population projection

In order to determine the direction of socio-economic transformations, it is important to anticipate future developments and demographic processes, their directions and development pace. Population forecasts include predictions about the condition and structure of the population according to basic demographic and socio-economic characteristics, future fertility and mortality rates, the size of net migrations, the number and structure of households and families. On the basis of available population forecasts on the Polish-German borderland, the most favorable changes will concern the area of Berlin. The largest population losses will be recorded in Mecklenburg-Vorpommern and Brandenburg. The western voivodships of Poland will experience a decrease of the population, but these processes will occur with a slower pace than on the western part of the borderland.

Liczba zawartych małżeństw^a w 2016 r.
Marriages^a in 2016

Na 1000 ludności
Per 1000 population

a Dane BDL GUS oraz niemieckich roczników statystycznych.
a Data from LDB and German statistics.

Liczba zawieranych małżeństw na 1000 osób jest jednym ze wskaźników charakteryzujących przeobrażenia, jakie zachodzą w zachowaniach ludzi młodych, którzy wchodząc w dorosłość podejmują często decyzje opóźniające zakładanie rodziny i sprzyjają pogłębieniu się niekorzystnych procesów demograficznych. Można wskazać na duże zróżnicowanie pod względem liczby zawieranych małżeństw na 1000 osób na pograniczu polsko-niemieckim. Najwięcej małżeństw w 2016 r. zawarto w Meklemburgii – Pomorzu Przednim, nieco mniej w Berlinie, Brandenburgii i Wielkopolsce. Najmniejszą wartość wskaźnika odnotowano natomiast w Saksonii oraz województwach – zachodniopomorskim, lubuskim i dolnośląskim.

Mediana wieku zawierania małżeństw według płci
w 2016 r.

Median of age of new-married by sex in 2016

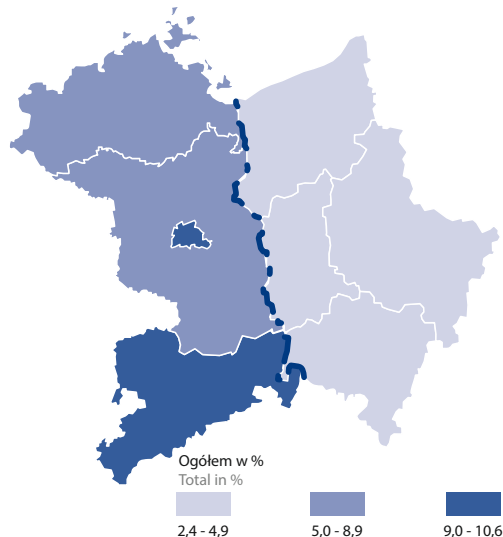
Polska	Poland	Kobiety	Females	Mężczyźni	Males
		w latach	in ages	w latach	in ages
	Dolnośląskie		28,5		30,8
	Lubuskie		28,3		30,7
	Wielkopolskie		27,2		29,3
	Zachodniopomorskie		28,9		31,3

Niemcy Germany

	Berlin		37,2		40,2
	Brandenburg		36,2		39,2
	Mecklenburg-Vorpommern		37,5		40,3
	Sachsen		36,1		38,8

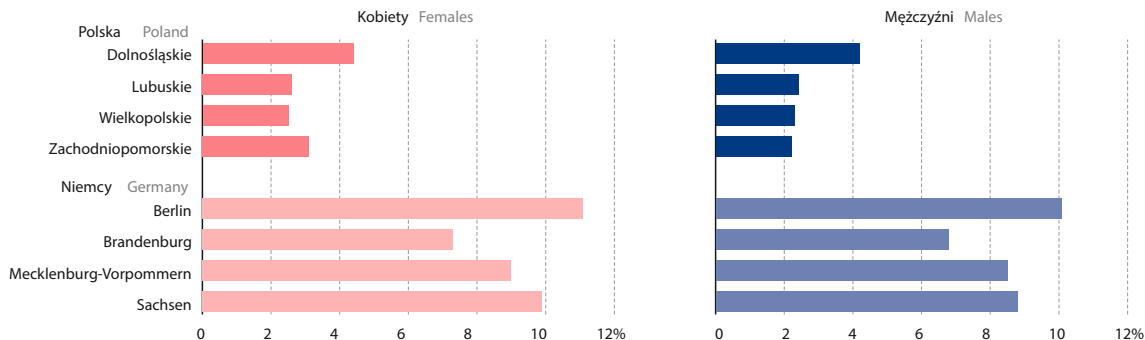
The number of marriages per 1000 population is one of the indicators characterizing transformations of young people behaviour - they often make decisions that delay setting up a family and are conducive to the deepening of unfavorable demographic processes. There are large variations in the number of marriages per 1000 population on the Polish-German borderland. Most marriages in 2016 were noticed in Mecklenburg-Vorpommern, slightly less in Berlin, Brandenburg and Wielkopolskie Voivodship. The smallest value of the indicator was noted in Saxony and the western voivodships in Poland - Zachodniopomorskie, Lubuskie and Dolnośląskie.

Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu formalnym, pozaformalnym i nieformalnym^a w 2016 r.
 Adults aged 25-64 involved in formal, non-formal and informal education^a in 2016

a W ciągu 4 tygodni poprzedzających badanie.
 a Within 4 weeks prior to the survey.

Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata kształcące się według płci w 2016 r.
 Adults aged 25-64 years in education by sex in 2016

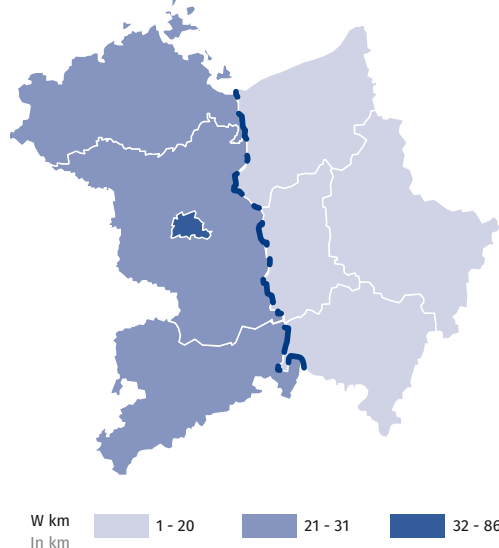
Edukacja dorosłych uznawana jest obecnie za jeden z kluczowych czynników wpływających na wzrost gospodarczy oraz rozwój społeczny rozwijającego się społeczeństwa. Podstawę strategii uczenia się przez całe życie w Unii Europejskiej stanowi rezolucja dotycząca kształcenia ustawicznego. Kształcenie osób dorosłych różni się po polskiej i niemieckiej stronie pogranicza. W większym stopniu dotyczy mieszkańców niemieckich landów, niż polskich województw. Najwyższy odsetek osób kształcących się charakteryzuje Berlin i Saksonię. Płeć nie jest czynnikiem silnie różnicującym uczestnictwo w kształceniu dorosłych.

Life-long education is considered as one of the key factors affecting the economic growth and social development of societies. The basis for life-long learning strategies in the EU resolution. Education rates of adult people differs on the Polish and German sides of the borderland. It has greater values on the German lands than Polish voivodships. The highest proportion of adult people studying last 4 weeks is measured in Berlin and Saxony. Gender is not a factor strongly differentiating participation in adult education.

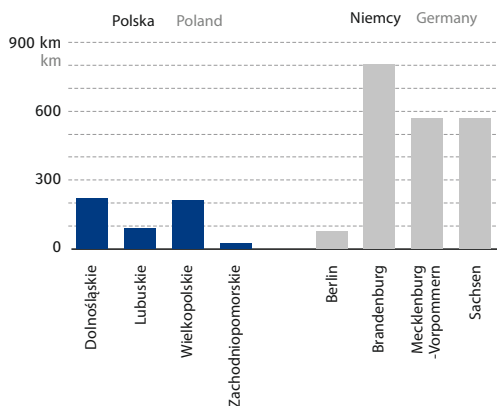
Transport jest istotną gałęzią gospodarki. Trudno go sobie wyobrazić bez rozwiniętego systemu dróg. Sieć drogowa w ciągu kilku ostatnich lat staje się też coraz bardziej spójna, a nowe drogi zwiększają bezpieczeństwo ich użytkowników. Pogranicze polsko-niemieckie jest silnie zróżnicowane pod względem dostępnej infrastruktury transportowej. W województwach zachodniej Polski dostępnych jest do 20 km autostrad przypadających na 1000 km², w niemieckich landach wschodnich od 24 km dostępnych w Meklemburgii-Pomorzu Przednim, do 86 km w Berlinie.

Transport is an important branch of the economic system dependent on a developed road system. The road network has become more and more consistent over the past few years, and new roads increase the safety of their users. The Polish-German borderland is strongly varied in terms of available transport infrastructure. In western voivodships in Poland, there are up to 20 km of motorways per 1000 km² while in the German eastern lands it is from 24 km available in Mecklenburg-Vorpommern, up to 86 km in Berlin.

Autostrady na 1000 km² w 2016 r.
Motorways per 1000 km² in 2016

Autostrady w 2016 r.
Motorways in 2016

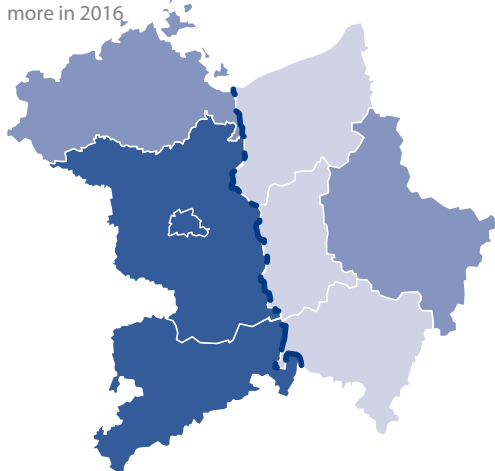

Inne drogi w 2016 r.
Other ways in 2016

Polska	Poland	W km	In km
Dolnośląskie			23 583
Lubuskie			14 887
Wielkopolskie			40 584
Zachodniopomorskie			19 894
Niemcy Germany			
Berlin			169
Brandenburg			11 385
Meklemburg-Vorpommern			9 437
Sachsen			12 869

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w 2016 r.

Economic activity rate of the population aged 15 and more in 2016

W % 53,3 - 58,0 58,1 - 59,0 59,1 - 62,3
In %

The economic activity of the population at the Polish-German border has been territorially diverse. In the western part of the borderland share of persons considered as employed or unemployed (i.e. economically active population) in total population aged 15 years and more was higher than in its east part. In addition, in none of the presented voivodships the activity rate has exceeded its lowest value recorded in the compared German lands.

The difference between the region with the highest and the lowest proportion of economically active population (correspondingly Berlin and Zachodniopomorskie Voivodship) amounted to 9.0 pp. and it was slightly bigger than in 2014.

The diversification of the economic activity on the Polish-German border was particularly visible in the female population. In voivodships of western Poland, the proportion of economically active women did not exceed 49.2% (Wielkopolskie Voivodship), while in the eastern German lands achieved at least 54.0% (Mecklenburg-Western Pomerania).

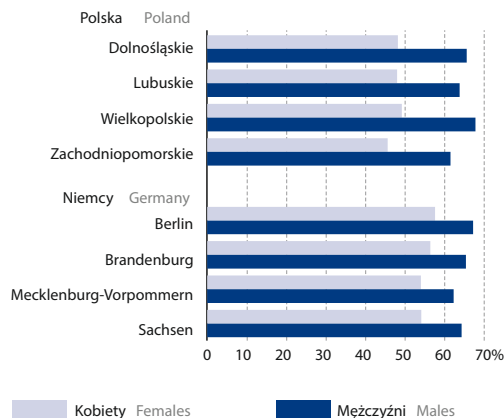
Aktywność zawodowa ludności na pograniczu polsko-niemieckim była nadal znacznie zróżnicowana terytorialnie. W zachodniej części pogranicza udział osób uznanych za pracujące lub bezrobotne (tj. aktywnych zawodowo) w ogóle ludności w wieku 15 lat i więcej był wyższy niż w części wschodniej. Dodatkowo w żadnym z prezentowanych województw współczynnik aktywności zawodowej nie przekroczył jego najniższej wartości notowanej w porównywanych landach niemieckich.

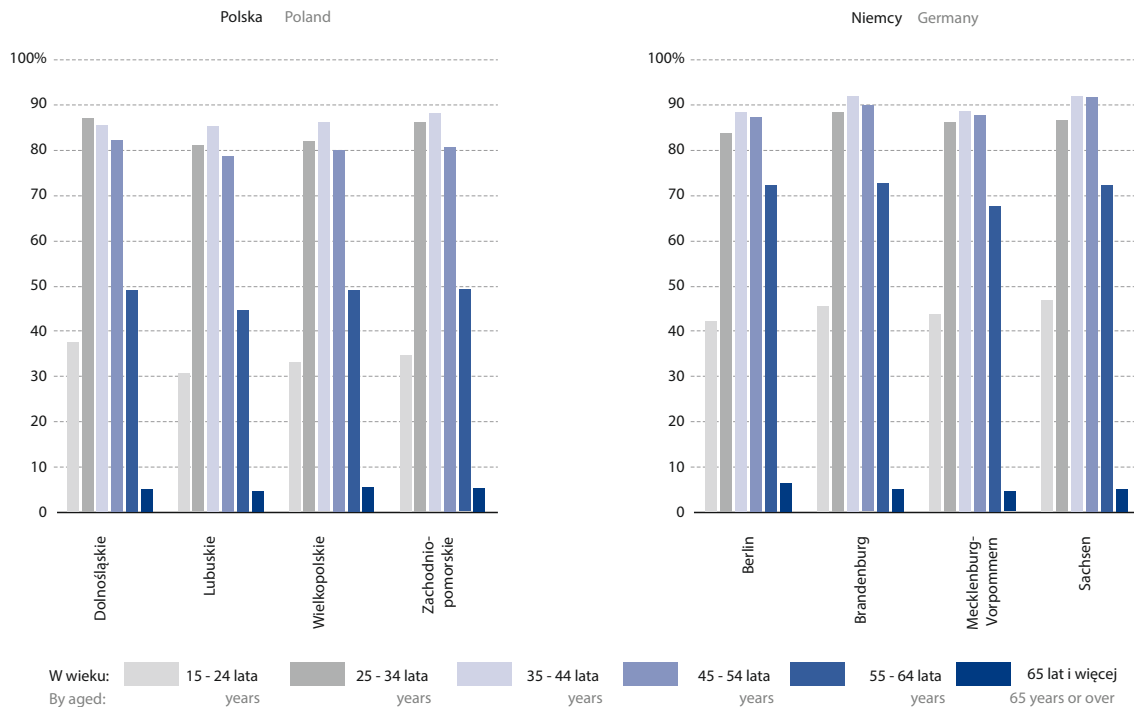
Różnica między regionem o najwyższym i najniższym odsetku aktywnych zawodowo (odpowiednio Berlin i województwo zachodniopomorskie) wyniosła 9,0 p. proc. i była nieco większa niż w 2014 r.

Zróżnicowanie aktywności zawodowej na pograniczu polsko-niemieckim było widoczne szczególnie w populacji kobiet. W województwach zachodniej Polski odsetek aktywnych zawodowo kobiet nie przekraczał 49,2% (województwo wielkopolskie), podczas gdy w landach wschodnich Niemiec wyniósł nie mniej niż 54,0% (Meklemburgia-Pomorze Przednie).

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według płci w 2016 r.

Economic activity rate of the population aged 15 and more by sex in 2016

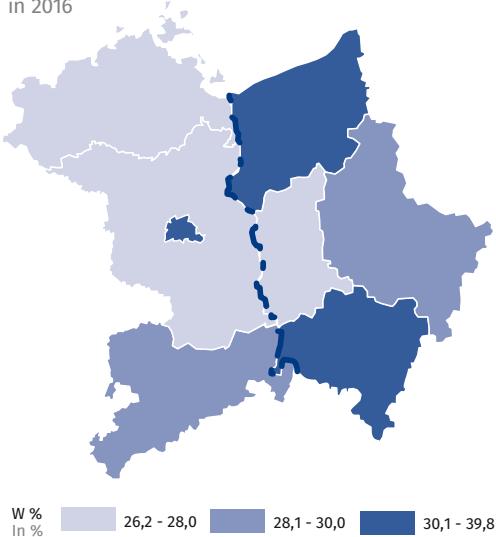

Współczynnik aktywności zawodowej według wieku w 2016 r.
 Economic activity rates by age in 2016

We wszystkich grupach wieku odsetek ludności aktywnej zawodowo w województwach zachodniej Polski był niższy niż w landach wschodnich Niemiec. Największe zróżnicowanie współczynnika aktywności zawodowej utrzymało się w grupie wieku 55-64 lata. W grupie tej odsetek aktywnych zawodowo we wszystkich prezentowanych landach przekroczył 67%, podczas gdy w żadnym z województw nie osiągnął 50%.

In all age groups, the proportion of economically active population in the western Polish voivodships was lower than in the eastern German lands. The largest variation in the economic activity rate has maintained in the 55-64 age group. In this group, the proportion of economically active population in all lands presented exceeded 67%, while in none of the voivodships reached 50%.

Udział ludności z wykształceniem wyższym w ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej w 2016 r.
Share of population with tertiary education in economically active population aged 15 and more in 2016

Contemporary economy, whose development has to be based on knowledge and innovations, needs human resources with high competences, which include people with higher education mainly.

Among the presented voivodships and lands on the Polish-German borderland, the highest share of people with higher education in the economically active population was recorded in Berlin (nearly 40%), in Dolnośląskie (33%) and Zachodnio-pomorskie Voivodships (31%). The smallest proportion of people with higher education was recorded in Lubuskie Voivodship (26%).

Both on the German and on the Polish side of the border, the proportion of people with higher education in the economically active population of women was higher than in the economically active population of men.

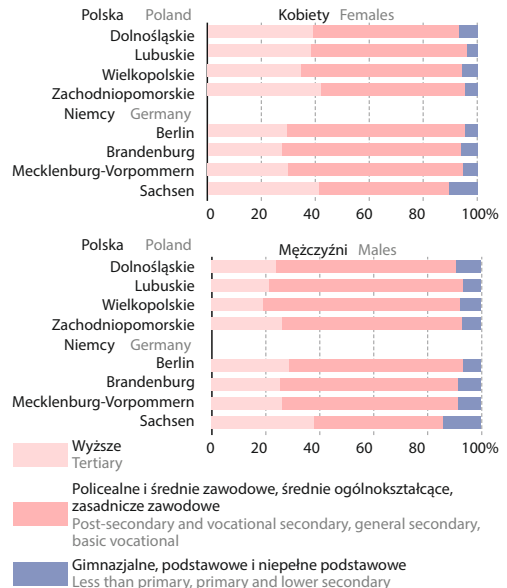
Współczesna gospodarka, której rozwój ma być oparty na wiedzy i innowacjach, potrzebuje zasobów ludzkich o wysokich kompetencjach, do których zaliczają się przede wszystkim osoby posiadające wykształcenie wyższe.

Spośród prezentowanych województw i landów na pograniczu polsko-niemieckim największy udział ludności z wykształceniem wyższym w populacji ludności aktywnej zawodowo zanotowano w Berlinie (blisko 40%) oraz w województwach: dolnośląskim (33%) i zachodniopomorskim (31%). Najmniejszy odsetek ludności z wykształceniem wyższym zanotowano w województwie lubuskim (26%).

Zarówno po niemieckiej, jak i po polskiej stronie granicy, odsetek osób z wykształceniem wyższym w populacji aktywnych zawodowo kobiet był wyższy niż w populacji aktywnych zawodowo mężczyzn.

Struktura ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej według wykształcenia w 2016 r.

Structure of economically active persons aged 15 and more by educational level in 2016

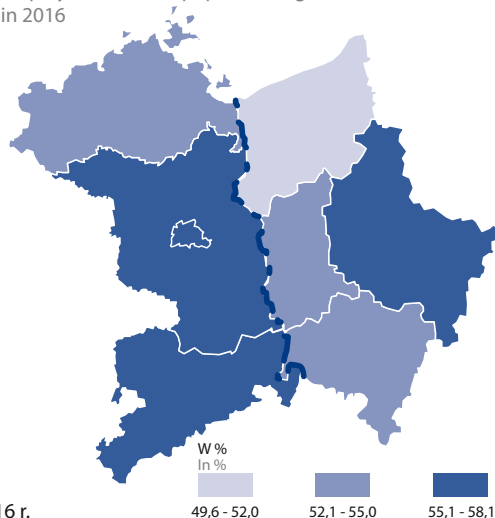
Jednym z podstawowych wskaźników aktywności zawodowej ludności jest wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej – im jest wyższy tym powszechniejszy jest fakt wykonywania pracy. Wyższe jego wartości świadczą również o większej dostępności pracy.

Na pograniczu polsko-niemieckim we wszystkich województwach i landach udział pracujących w ogólnej ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększył się w porównaniu z 2014 r., najbardziej w województwach: lubuskim (o 3,7 p. proc.) i dolnośląskim (o 3,5 p. proc.). Nadal najwyższy wskaźnik zatrudnienia notowano w Brandenburgii i Berlinie. W grupie regionów o wskaźniku zatrudnienia powyżej 55% znalazła się także Saksonia i województwo wielkopolskie. Najniższą aktywność zawodową wykazywali mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego (wskaźnik zatrudnienia poniżej 50%).

We wszystkich prezentowanych landach i województwach wskaźnik zatrudnienia mężczyzn był wyższy niż wskaźnik zatrudnienia kobiet.

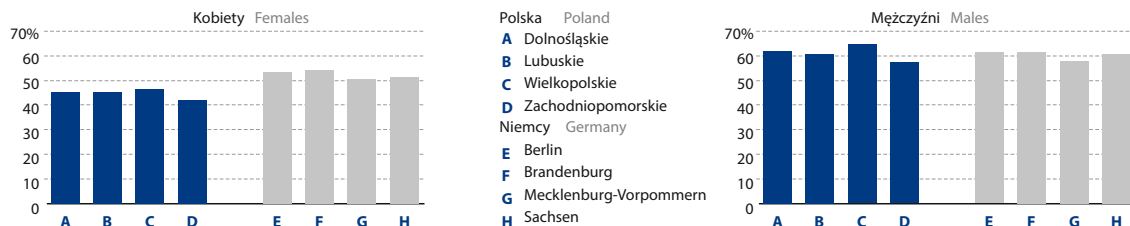
Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej w 2016 r.

Employment rate of population aged 15 and more in 2016

Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej według płci w 2016 r.

Employment rate of population aged 15 and more by sex in 2016

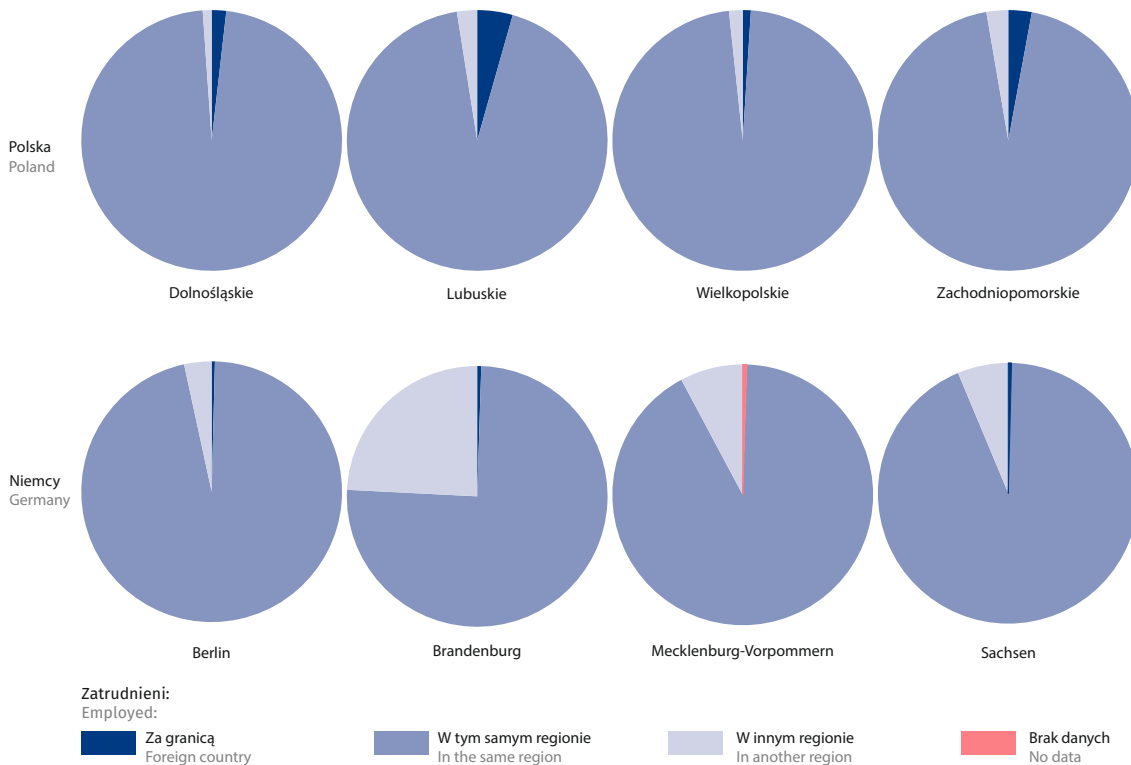

One of the basic indicators of the economic activity of the population is the employment rate of population aged 15 and more - the higher the more common is the fact of working. Also its higher values indicate greater availability of work.

In all voivodships and lands on the Polish-German borderland, the share of employed in general population aged 15 and more has increased compared to 2014, the most in the Lubuskie Voivodship (by 3.7 pp.) and Dolnośląskie Voivodship (by 3.5 pp.). The highest employment rate has been still recorded in Brandenburg and Berlin. There were also Saxony and Wielkopolskie Voivodship which has been in the group of regions with employment rates above 55%. The lowest economic activity was shown by the population of Zachodniopomorskie Voivodship (employment rate below 50%).

In all of the presented lands and voivodships, the employment rate of men was higher than the employment rate of women.

Dojazdy do pracy w 2016 r.
Commuting in 2016

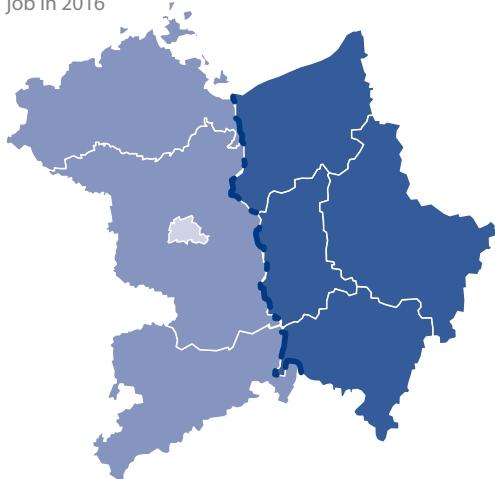

W większości prezentowanych regionów odsetek zatrudnionych w regionie zamieszkania przekraczał 91%. Najwięcej zatrudnionych w innym regionie zanotowano w Brandenburgii (24,2%). W polskiej części pogranicza relatywnie wysoki był odsetek zatrudnionych za granicą, dochodzący w woje-wództwie lubuskim do 4,4%, a w zachodnio-pomorskim 2,9%.

In the majority of the presented regions, the proportion of employees in the region of residence has exceeded 91%. The highest number of employees in the other region was recorded in Brandenburg (24.2%). In the Polish part of the borderland, the percentage of people employed abroad was relatively high, up to 4.4% in Lubuskie Voivodship and 2.9% in Zachodniopomorskie Voivodship.

Przeciętna liczba godzin przepracowanych tygodniowo w głównym miejscu pracy w 2016 r.

Average number of usual weekly hours of work in main job in 2016

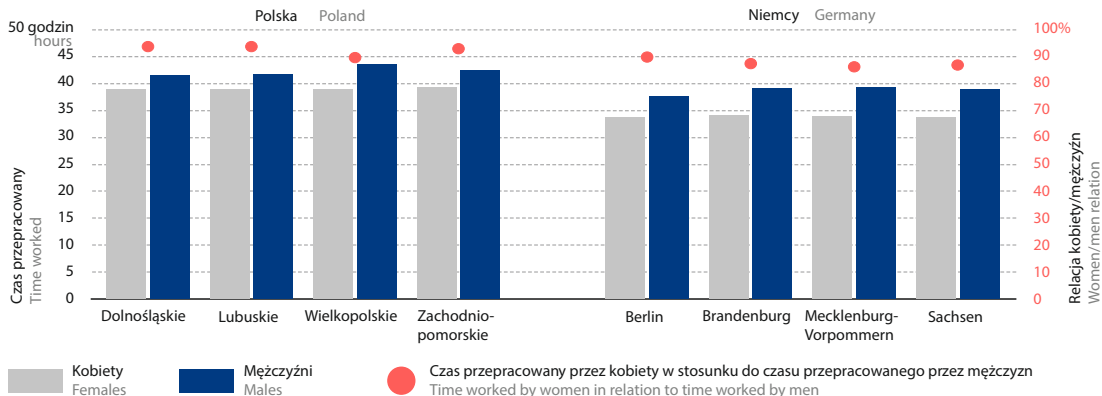
Ogółem Total
 35,7 - 36,0 36,1 - 40,0 40,1 - 41,5

Pogranicze polsko-niemieckie jest zróżnicowane ze względu na przeciętną liczbę godzin przepracowanych tygodniowo w głównym miejscu pracy. W 2016 r. w landach niemieckich liczba ta nie przekraczała 37 godzin, podczas gdy w żadnym województwie nie była niższa niż 40 godzin. Zarówno po wschodniej, jak i po zachodniej stronie granicy przeciętna liczba godzin przepracowanych tygodniowo była większa w przypadku mężczyzn niż kobiet.

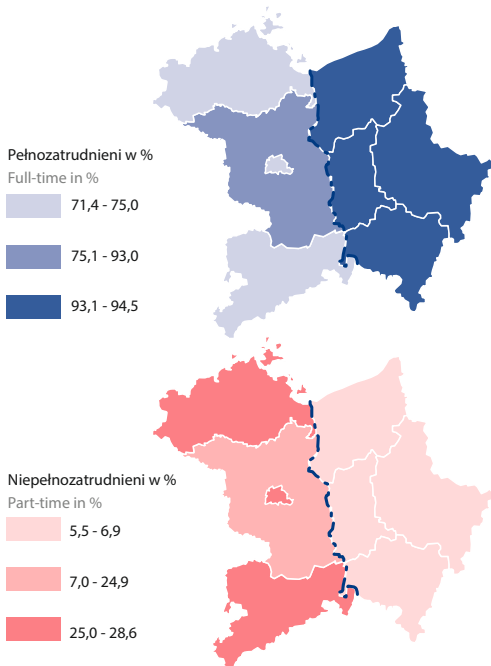
The Polish-German borderland is diverse due to the average number of hours worked weekly in the main job. In 2016, in the German lands, this figure did not exceed 37 hours, whereas in none of the voivodships was lower than 40 hours. Both on the eastern and western sides of the border, the average number of hours worked weekly was higher for men than for women.

Przeciętna liczba godzin przepracowanych tygodniowo według płci w 2016 r.

Average number of usual weekly hours of work in main job by sex in 2016

Zatrudnienie według wymiaru czasu pracy w 2016 r Employment by full-time/part-time in 2016

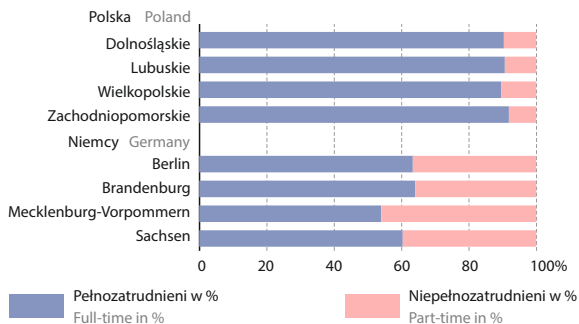
In 2016, in all voivodships on the Polish-German borderland, the proportion of full-time employees has exceeded 93%. In turn, in the lands presented, the highest proportion of full-time employees was recorded in Brandenburg (77%). In the other lands, the share of full-time employees in general employed did not exceed 75%.

Considerable diversification due to the working time on the Polish-German border was visible in the female population. In none of the voivodships presented, the proportion of women employed part-time has not exceed 10%, while in the German lands was above 35%, and in Mecklenburg-Vorpommern has reached 46%.

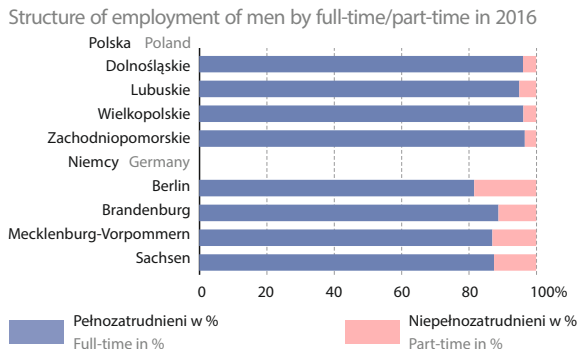
W 2016 r. we wszystkich województwach na pograniczu polsko-niemieckim odsetek pełnozatrudnionych przekraczał 93%. Z kolei w prezentowanych landach najwyższy odsetek pełnozatrudnionych zanotowano w Brandenburgii (77%). W pozostałych landach udział pełnozatrudnionych w ogóle zatrudnionych nie przekroczył 75%.

Znaczne zróżnicowanie ze względu na wymiar czasu pracy na pograniczu polsko-niemieckim widoczne jest w populacji kobiet. W żadnym z prezentowanych województw odsetek kobiet zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy nie przekraczał 10%, podczas gdy w landach niemieckich kształtował się powyżej 35%, a w Meklemburgii-Pomorze Przednie osiągnął 46%.

Struktura zatrudnienia kobiet według wymiaru czasu pracy w 2016 r. Structure of employment of women by full-time/part-time in 2016

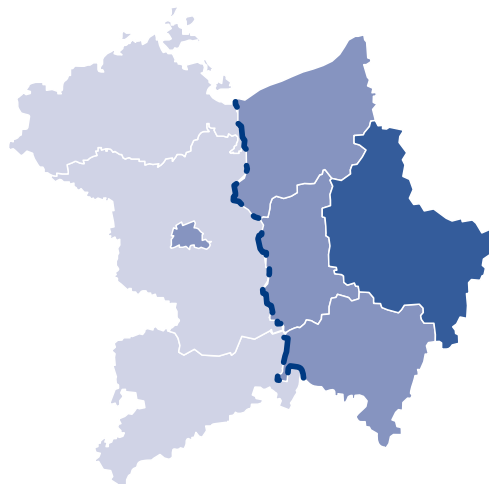
Struktura zatrudnienia mężczyzn według wymiaru czasu pracy w 2016 r. Structure of employment of men by full-time/part-time in 2016

Pogranicze polsko-niemieckie jest zróżnicowane ze względu na strukturę zatrudnienia według statusu zawodowego. W niemieckiej części pogranicza zanotowano nieco wyższy odsetek pracowników najemnych. Z kolei w województwach zachodniej Polski wyższy niż w większości prezentowanych landów był odsetek pracujących na własny rachunek.

The Polish-German borderland is diverse due to the employment structure by professional status. In the German part of the borderland, a slightly higher proportion of employees was observed. In turn, in the western Polish voivodships, the proportion of self-employed persons was higher than in the majority of the German lands presented.

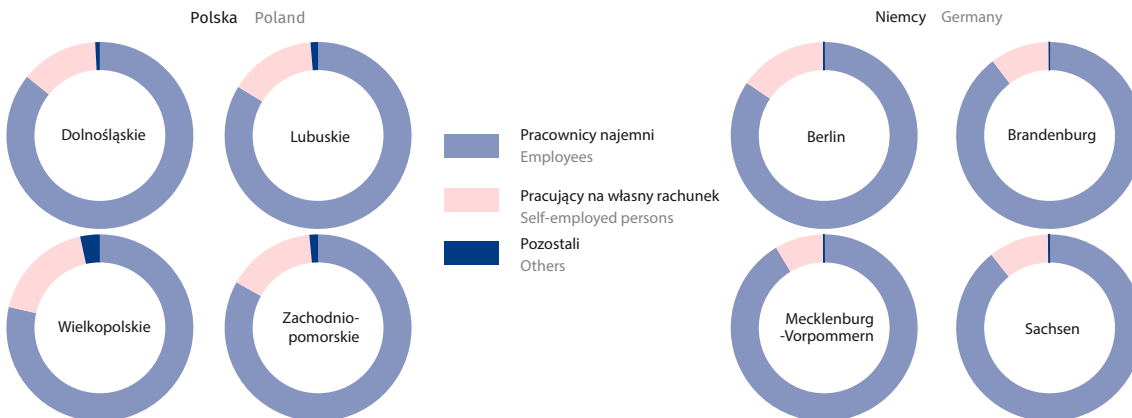
Pracujący na własny rachunek w 2016 r.
Self-employed persons in 2016

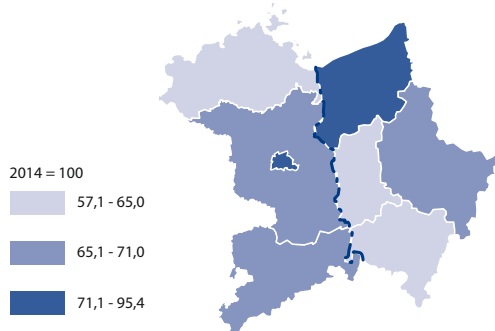
Na 1000 zatrudnionych
Per 1000 employees

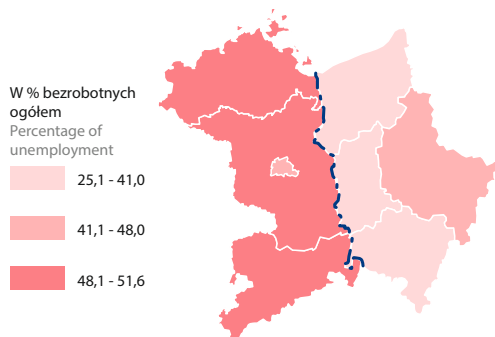
Struktura zatrudnienia według statusu zawodowego w 2016 r.
Structure of employment by professional status in 2016

Dynamika liczby bezrobotnych w 2016 r. Dynamics of the unemployed persons in 2016

Długotrwale bezrobotni w 2016 r. Long-term unemployment in 2016

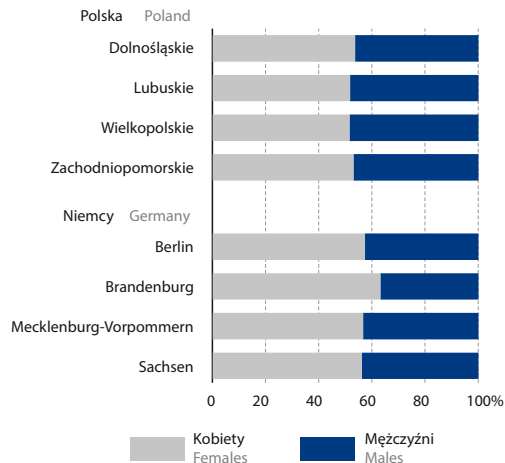

We wszystkich województwach i landach pogranicza polsko-niemieckiego zanotowano spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2014 r. największy w województwie lubuskim (o blisko 43%). Zarówno po polskiej, jak i niemieckiej stronie granicy w strukturze bezrobotnych przeważały kobiety.

W województwach i landach na pograniczu polsko-niemieckim w porównaniu z 2014 r. zmniejszył się odsetek długotrwale bezrobotnych, najbardziej w województwie lubuskim i dolnośląskim oraz w Meklemburgii-Pomorze Przednie.

W 2016 r. udział długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem był najniższy w województwie lubuskim (25,1%), a najwyższy w Saksonii (51,6%).

Struktura bezrobotnych według płci w 2016 r. Structure of unemployment by sex in 2016

In all voivodships and lands of the Polish-German borderland the number of unemployed compared to 2014 has decreased, the most in Lubuskie Voivodship (by nearly 43%). On the Polish as well as on the German side of the border, women has predominated in the unemployed structure.

In voivodships and lands on the Polish-German borderland, compared to 2014, the proportion of long-term unemployed has reduced, the most in Lubuskie and Dolnośląskie Voivodships and in Mecklenburg-Vorpommern.

In 2016, the share of the long-term unemployed in total number of unemployed in Lubuskie Voivodship was the lowest (25.1%) but in Saxony the highest (51.6%).

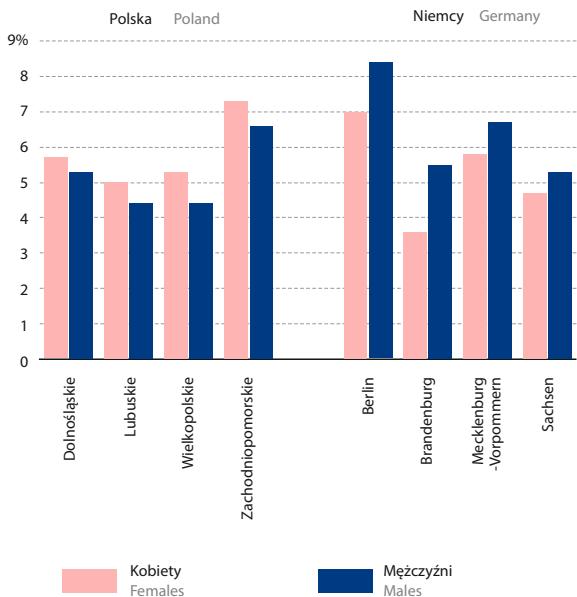
W 2016 r. we wszystkich województwach i landach pogranicza polsko-niemieckiego stopa bezrobocia była niższa niż w 2014 r. Największy spadek stopy bezrobocia wystąpił w województwach: lubuskim i dolnośląskim oraz w Meklemburgii-Pomorze Przednie.

W grupie regionów o najniższej stopie bezrobocia znalazły się: Brandenburgia oraz województwa lubuskie i wielkopolskie (poniżej 5%). Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w Berlinie (7,8%).

Po niemieckiej stronie granicy wyższą stopę bezrobocia zanotowano w populacji mężczyzn niż kobiet. Z kolei w województwach Polski zachodniej bezrobocie wyrażone stopą bezrobocia w większym stopniu dotykało kobiet niż mężczyzn.

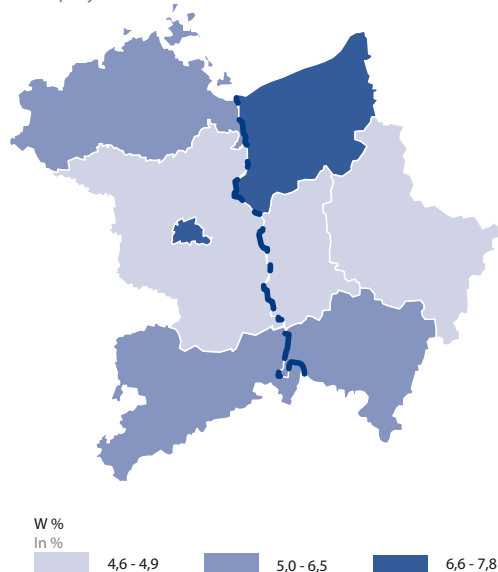
Stopa bezrobocia według płci w 2016 r.

Unemployment rates by sex in 2016

Stopa bezrobocia w 2016 r.

Unemployment rates in 2016

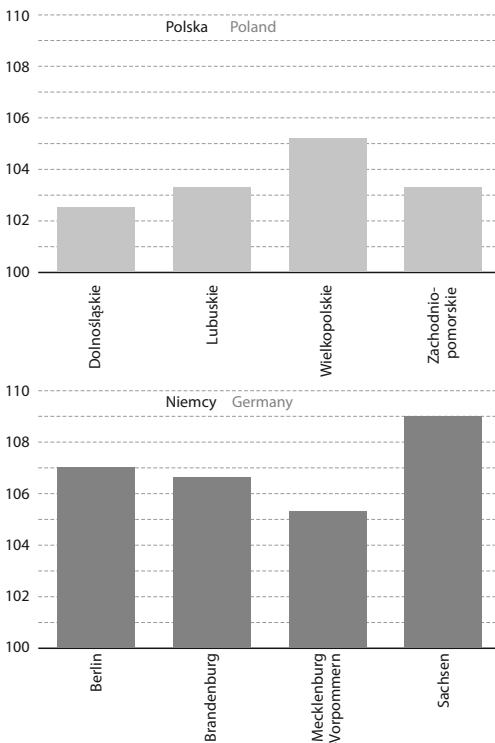
In 2016, in all voivodships and lands of the Polish-German borderland, the unemployment rate was lower than in 2014. The greatest decrease in the unemployment rate occurred in Lubuskie and Dolnośląskie Voivodships as well as in Mecklenburg-Vorpommern.

In the group of regions with the lowest unemployment rate were: Brandenburg, Lubuskie and Wielkopolskie Voivodships (below 5.0%). The highest unemployment rate was recorded in Berlin (7.8%).

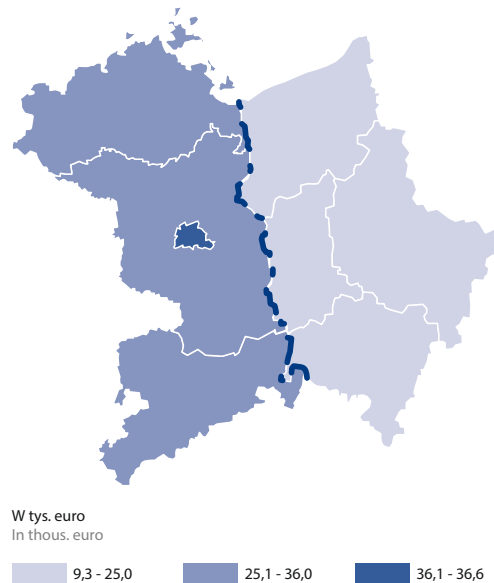
On the German side of the border, in the population of men the rate of unemployment recorded was higher than in the population of women. In turn, in the western Polish voivodships, unemployment expressed by the unemployment rate affects women to a greater extent than men.

Pogranicze polsko-niemieckie jest zróżnicowane ze względu na wielkość PKB. W porównaniu z 2014 r. we wszystkich landach i województwach wystąpił wzrost PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących). Zanotowany wzrost był bardziej dynamiczny po niemieckiej stronie granicy niż po polskiej. W rezultacie PKB na 1 mieszkańca w landach pogranicza polsko-niemieckiego nadal był znacznie wyższy w porównaniu z PKB na 1 mieszkańca w prezentowanych województwach.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)
2014 = 100
Gross domestic product (current prices)
2014 = 100

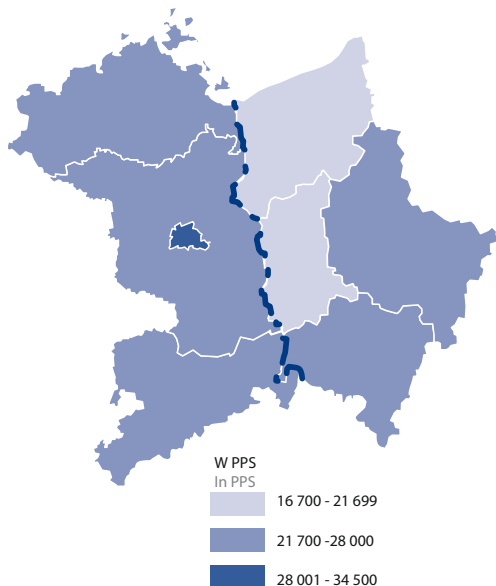
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2016 r.
(ceny bieżące)
Gross domestic product per inhabitant in 2016
(current prices)

The Polish-German border area is diversified due to the size of GDP. Compared to 2014, in all lands and voivodships growth GDP per capita was recorded (in current prices). The growth was more dynamic on the German side of the border than on the Polish one. As a result, GDP per capita in the lands of the Polish-German borderland was still significantly higher compared to GDP per capita in the presented voivodships.

Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w 2016 r.

Gross domestic product at purchasing power parity per inhabitant in 2016

In western Polish voivodships, GDP per purchasing power parity per capita did not exceed 80% of the average GDP per capita of the EU (and in Zachodniopomorskie and Lubuskie Voivodships - 60%). On the German side of the borderland GDP per capita accounted for at least 80%, and in Berlin - nearly 120% of the average GDP per capita of the EU.

W województwach zachodniej Polski PKB według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca nie przekraczał 80% średniego PKB na 1 mieszkańca UE (a w województwach: zachodniopomorskim i lubuskim - 60%). Po niemieckiej stronie pogranicza PKB na 1 mieszkańca stanowiło co najmniej 80%, a w Berlinie - blisko 120% przeciętnego PKB na 1 mieszkańca UE.

Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej w PPS na 1 mieszkańca w % średniego w EU w 2016 r.

Gross domestic product at to purchasing power parity in PPS per inhabitant in percentage of EU average in 2016

